

לחטא לפני רבוננו. הבינוני מקריב מן הצאן, משום שרצונו אינו גס בו כל כף לחטא. העני שלבו לא גס בו, רצונו נמוך מהכל, מקריב מאותו הקל מהכל. ונודעו הקרבנות שלהם לכלם, כל אחד ואחד לבדם, והקדוש ברוך הוא דן דינו של כל אחד ואחד במשקל ישר.

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו, אמר לו, הרי שנינו שעל שלשה חטאי העולם הרעב בא לעולם, וכל החטאים אינם נמצאים אלא רק בעשירים, משום שלבם גס בהם, ולא נמצאים בעניים. מה הדין? שהקדוש ברוך הוא יהרג את העניים ויעמיד את העשירים! שהרי מעכשיו יוסיפו לחטא לפניו! אמר לו, יפה שאלת, והרי פרשוה החברים ואמרו, כשרוצה הקדוש ברוך הוא להפריע מהרשעים ולאבדם מן העולם, אזי נותן להם שלום ומשלם להם בכל.

אבר' בא וראה שכל בני העולם לא נמצאים קרובים למלך העליון, כפלים הללו שהוא משתמש בהם, ומי הם? (תהלים נה) לב נשבר ונדכה. (ישעיה נז) ואת דכא ושפל רוח. אלו הם כלי המלך. וכשנמצאת בצרת בעולם והרעב והדין מתחזקים על העניים, אזי בוכים וגועים לפני המלך, והקדוש ברוך הוא מקרב אותם יותר מהכל. זהו שכתוב (תהלים כב) פי לא בזה ולא שקץ ענות עני. ואז הקדוש ברוך הוא פוקד על מה בא הרעב לעולם. אוי לאותם הרשעים שגרמו לזה.

בשמתעורר המלך להשגיח בעולם על קולות העניים, הרחמן יצילנו מהם ומעלבונם, אז כתוב (שמות כב) שמוע אשמע צעקתו. שמוע אשמע - שתי פעמים,

דלביה חשיב יתיר למחטי קמיה מאריה. בינוני, מקריב מן הצאן, בגין דרעותיה לאו גס ביה כל כף למחטי. מסכנא דלביה לא גס ביה, רעותיה נמוך מפלא, מקריב מההוא קליל מפלא. ואשתמודען קרבניהון לכלהו, כל חד וחד בלחודייהו, וקודשא בריך הוא דאין דינא כל חד וחד במתקלא ישרה.

רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אבוי, אמר ליה, הא תנינן דעל תלת חובי עלמא רעב בא לעולם, וכלהו חובי לא משתפחי אלא בעתירי, בגין דלבייהו גס בהו, ולא משתפחי במספני, מה דינא (דף ט' ע"א) הוא, דקודשא בריך הוא קטיל למספני, וקאים לעתירי, דהא מהשתא יוספון למחטי קמיה. אמר ליה יאות שאלת והא אוקמוה חבריאי ואמרו, כד בעא קדשא בריך הוא לאתפרעא מן רשיעיא ולאובדא להו מן עלמא, כדין יהיב להו שלום, ואשלים להו בכלא.

אבר' תא חזי, דכל בני עלמא לא משתפחיין קריבין למלכא עלאה, פאלין מאנין דאיהו אשתמש בהו. ומאן אינון. (תהלים נא) לב נשבר ונדכה. (ישעיה נז) ואת דכא ושפל רוח. אלין אינון מאני דמלכא. וכד אשתכח בצורת בעלמא, וכפנא ודינא אתתקף על מספני, כדין בכאן וגעאן קמי מלכא, וקודשא בריך הוא קריב לון יתיר מפלא, הדא הוא דכתיב, (תהלים כב) פי לא בזה ולא שקץ ענות עני. וכדין קדשא בריך הוא פקיד על מה אתיא כפנא לעלמא. ווי לאינון חייביא דגרמי האי.

כד אתער מלכא לאשגחא בעלמא על קלא דמספני, רחמנא לישזבן מנייהו, ומעולבנייהו, כדין כתיב, (שמות כב) שמוע

יצילנו מהם ומעלבונם, אז כתוב (שמות כב) שמוע אשמע צעקתו. שמוע אשמע - שתי פעמים,